

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43578
Nom	Medicina del treball
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2161 - M.U.Prev.RR.LL.	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2161 - M.U.Prev.RR.LL.	3 - Medicina del treball	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
COSTA MUÑOZ, JOSE ANTONIO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

En esta assignatura fonamentalment es presenten els objectius i funcions de les especialitats sanitàries directament relacionades amb la prevenció de riscos laborals així com les ferramentes per a conèixer i analitzar els principals problemes de salut relacionats amb el treball des de l'òptica de la Medicina Preventiva i la Salut Pública. La normativa estableix les funcions i característiques dels servicis sanitaris en el si dels servicis de prevenció. Els professionals sanitaris relacionats amb la prevenció de riscos laborals, a més de desenrotllar les funcions específicament sanitàries, en especial la vigilància de la salut dels treballadors, aporten els coneixements i ferramentes adequades per a l'anàlisi dels problemes de salut que afecten els treballadors, informació imprescindible per a desenrotllar qualsevol acció en prevenció de riscos laborals en un àmbit d'intervenció necessàriament multidisciplinària i interactiu amb la resta d'especialitats en matèria de prevenció de riscos laborals (la Seguretat en el Treball, la Higiene Industrial i l'Ergonomia i Psicociologia Aplicades)

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

2161 - M.U.Prev.RR.LL.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaç d'analitzar de manera crítica problemes i necessitats considerant diferents contextos i particularitats, i elaborar recomanacions atingentes.
- Cercar i seleccionar informació en bases de dades i documents de caràcter científic i professional vinculats amb la intervenció familiar, i tenir capacitat per a sintetitzar-la i interpretar-la.
- Estructurar, redactar i presentar adequadament de manera verbal i no verbal informes científics i professionals, integrant elements teòrics i metodològics amb resultats i discussió.
- Treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals vinculats amb el benestar social i la intervenció familiar, aportant i coordinant els propis coneixements amb els de professionals d'altres àrees, des d'una posició crítica amb caràcter constructiu.
- Planificar, assessorar i prendre decisions amb criteris ètics i legals.
- Desenvolupar la capacitat assertiva per a iniciar, dirigir i facilitar la participació en grups, promovent les relacions interpersonals.
- Desenvolupar la capacitat per a analitzar nous problemes de forma rigorosa i sistemàtica.
- Desenvolupar la capacitat para desarrollar procesos de investigación que contribuyan a generar avances en el conocimiento.

- Desenvolupar la capacitat d'iniciativa, pensament crític i creativitat.
- Ser capaç de promoure, amb caràcter general, la prevenció en l'empresa.
- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de les funcions del tècnic en PRL considerant diferents contextos.
- Ser capaç de mesurar i obtenir dades rellevants per al diagnòstic organitzacional en matèria de riscos laborals.
- Ser capaç de planificar l'acció preventiva i proposar mesures per al control i reducció dels riscos.
- Ser capaç de col·laborar, si és el cas, amb altres funcions i competències pròpies dels servicis de prevenció.
- Ser capaç de realitzar busques en la literatura científica i d'analitzar i interpretar rigorosament els resultats dels estudis científics duts a terme en l'àmbit de la seguretat i salut en el treball.

Al finalitzar el procés d'ensenyança-aprenentatge l'estudiant coneixerà els objectius i estratègies generals pròpies de la medicina i infermeria del treball, així com les disposicions normatives relacionades amb la pràctica de les especialitats sanitàries en el si dels servicis de prevenció de riscos laborals; coneixerà les activitats pròpies d'estes especialitats en relació amb la prevenció de riscos (promoció, prevenció, vigilància, assistència i pericial) ; coneixerà les característiques generals dels danys derivats del treball (lesions i malalties d'origen laboral) , així com dels sistemes de vigilància i registre d'estos danys; coneixerà les característiques generals dels processos d'incapacitat temporal i permanent per al treball i la seua relació amb les condicions de treball; identificarà fonts d'informació vàlides i rellevants sobre les relacions entre salut i treball; serà capaç d'analitzar críticament l'evidència i estudis sobre els problemes de salut relacionats amb el treball per a l'adequada identificació dels riscos laborals i avaluació de l'efectivitat de les intervencions preventives; coneixerà els principis de bones pràctiques en les activitats de caràcter sanitari relacionades amb la prevenció de riscos laborals, atenent degudament els drets dels treballadors i les aspiracions socials per a l'adequada protecció de la salut en el treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Funcions dels professionals sanitaris en prevenció de riscos laborals

En este primer bloc s'introdueixen els conceptes bàsics perquè l'estudiant comprega els objectius i estratègies propis de la medicina i infermeria del treball. En primer lloc, es presenten els fonaments de la medicina preventiva i la seua relació amb la prevenció, protecció i promoció de la salut en el treball. Es revisen les funcions normatives de les especialitats sanitàries per a la prevenció de riscos laborals tal com apareixen en la legislació vigent. Es presenten així mateix els distints àmbits d'acció sanitària per a la protecció de la salut dels treballadors: promoció, prevenció, vigilància, assistència, pericial, formació, gestió i investigació. Finalment, es revisen els principis per a la bona pràctica en este camp.

2. Danys en la salut produïts pel treball

En este apartat es presentaran des del punt de vista sanitari i preventiu el concepte, definicions i característiques dels principals problemes de salut relacionats amb el treball. Es revisarà la informació disponible sobre l'impacte, evolució i tendències de les lesions, malalties i problemes de salut relacionats amb el treball. Es presentaran i es tractaran les característiques generals de les malalties i problemes de salut d'origen laboral que per la seua freqüència o gravetat són especialment rellevants per a la prevenció de riscos laborals.

3. Activitats sanitàries en els servicis de prevenció

Este bloc es destina de forma prioritària al coneixement i discussió dels principis de la vigilància de la salut dels treballadors, incloent les bases legals i ètiques, les característiques dels exàmens mèdics, els protocols per als reconeixements i els fonaments de la història metge-laboral com a ferramenta fonamental per a la prevenció. Es revisaran també altres funcions pròpies de l'àmbit sanitari, com el control biològic, les vacunes, la promoció de la salut, la reincorporació al treball, la valoració del dany o la protecció de la salut reproductiva.

4. Documentació i investigació en salut laboral

En este bloc es presentaran i aplicaran en supòsits pràctics les ferramentes per al coneixement, i investigació i anàlisi dels problemes de salut en la seua relació amb les condicions laborals. Per a això es desenrotllaran fonamentalment els principis del mètode epidemiològic, presentant tant els indicadors apropiats per a mesurar la freqüència i l'impacte dels problemes de salut com les mesures d'associació indicades per a estimar i quantificar la relació entre els dits problemes de salut i les exposicions a riscos laborals. En relació amb l'anàlisi epidemiològica dels problemes de salut laboral es revisaran també les necessitats d'informació i documentació sobre estos problemes, en particular les ferramentes i recursos necessaris per a desenrotllar una prevenció de riscos laborals basada en l'evidència científica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	38,00	100
Pràctiques en aula	22,00	100
Elaboració de treballs en grup	8,00	0
Elaboració de treballs individuals	14,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	12,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0

TOTAL	150,00
-------	--------

METODOLOGIA DOCENT

- Escolta participativa i crítica.
- Discussions de grup.
- Tutories individuals.
- Utilització de tecnologies informàtiques.
- Presentacions en públic.
- Lectura i anàlisi de documents científicotècnics.
- Busca i anàlisi de documentació.
- Redacció d'informes

AVALUACIÓ

1. Exàmens escrits, incloent proves objectives o *semiobjectives, resolució de problemes, *pruebas de resposta breu, assaig, resolució de casos o altres opcions similars. Representa un 85% de la qualificació final de l'assignatura.
2. Elaboració d'informes de caràcter aplicat o pràctic sobre els continguts de la matèria idealment en grup per a la seua posterior presentació en classe. Representa el 10% de la qualificació final de l'assignatura. La redacció dels informes i treballs ha de tenir un nivell corresponent a un postgrau universitari per a ser avaluats (ortografia, gramàtica, semàntica ...). No s'acceptaran informes manuscrits. Es tindran en compte per a la seua qualificació tant la seua redacció com la presentació en classe a la resta de companys així com la resposta donada a les qüestions plantejades pels assistents.
3. L'assistència a un mínim percentual de classes serà valorada com a requisit indispensable per *ser evaluado en les activitats vinculades a aquestes classes, doncs es realitzaran activitats que ajusten a la condició d'avaluació contínua. Aquestes activitats i la qualificació que derivi d'elles NO *serán recuperables mitjançant la realització d'un altre tipus de proves. Representa el 5% de la *calificació final de l'assignatura.

Requisits mínims:

Nota mínima de tall en l'avaluació teòrica i pràctica per poder sumar la nota d'ambdues parts. Obtenir, almenys, un 5 sobre 10 en la valoració de continguts teòrics (exàmens escrits) *y pràcticos (elaboració d'informes). Si la nota és inferior en alguna d'aquestes parts, no se sumarà la nota dels altres sistemes d'avaluació quedant reflectida en l'acta solament la qualificació de l'examen de continguts teòrics, o la de l'informe de pràctiques cas de no presentar-se a l'examen de continguts teòrics.

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el *Reglament d'*Avaluació *i Qualificació de la Universitat de València *per a *títols de Grau i *Màster (*ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ruiz-Frutos C, Delclòs J, Ronda E, García AM, Benavides FG, editores. Salud laboral: conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. 4ª edición. Barcelona: Elsevier España; 2013.
- Calatayud A, Laborda R, Recalde D. Evaluación y control de riesgos laborales. Valencia: Tirant lo Blanch; 2006.
- Grupo de trabajo sobre las competencias profesionales de los médicos del trabajo. Competencias profesionales de los médicos del trabajo. Barcelona, 2003. Disponible en: <http://www.upf.edu/cexs/mir/mt/fixers/compet.pdf>
- Libro Blanco de la Vigilancia de la Salud para la Prevención de Riesgos Laborales. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo; 2004. Disponible en: <http://www.msc.es/ciudadanos/saludAmbLaboral/docs/portadaLibroBlanco.pdf>

Complementàries

- Artículos de la revista Archivos de Prevención de Riesgos Laborales
- Artículos de la revista Medicina y Seguridad en el Trabajo
- Estadísticas, sitios institucionales y especializados disponibles en Internet